

REFERENCE

ONLY

2016.07.20

මිගමුව අධ්‍යාපන කලාපය දෙවන වාර ඇගයීම - 2016 බුද්ධ ධර්මය I, II	කාලය පැය 03 යි.
විභාග අංකය:	
11 ශ්‍රේණිය	I කොටස

උපදෙස්

- අංක 01 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.
  - දී ඇති පිළිතුරුවලින් වඩාත් ම නිවැරදි පිළිතුරු තෝරාගන්න.
01. ලොව්තුරා බුද්ධත්වයට පත්වීම අතිශය දුෂ්කර අභියෝගයකි. එම අභියෝග අතුරෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ මුහුණ දුන් ප්‍රධානතම අභියෝගය වූයේ,
    - (1) මාර දුවරුන් පරාජය කිරීම ය.
    - (2) දස මාරසේනාව ජය ගැනීම ය.
    - (3) පංච උපාදානය හේතු කර ගෙන ඇතිවන මහා දුක නැති කිරීම ය.
    - (4) පෘථග්ජන මිනිස් සමාජයට ධර්මය අවබෝධ කරවීම ය.
  02. කළගුණ සැලකීම බුද්ධ චරිතයේ කැපී පෙනෙන සුවිශේෂී චරිත ලක්ෂණයක් විය. ඒ හා සම්බන්ධ වඩා ගැලපෙන අවස්ථාව වනුයේ,
    - (1) අගසව් තනතුර ප්‍රදානය කිරීමයි.
    - (2) අනිමිස ලෝචන පූජාවයි.
    - (3) කිසාගෝතමියට දහම් දෙසීමයි.
    - (4) පුතිගත්ත තිස්ස තෙරුන්ට උපස්ථාන කිරීමයි.
  03. ශාසන ඉතිහාසය තුළ බරණැස් නුවර ඉසිපතනාරාමයට සුවිශේෂී ස්ථානයක් ලැබේ. ඊට හේතු වනුයේ,
    - (1) බුදුන් වහන්සේ සත් සතිය ගත කිරීමයි.
    - (2) ධර්මධර විනයධර භික්ෂූන් අතර ගැටුමක් ඇති වීමයි.
    - (3) බෞද්ධ ශාසන ඉතිහාසයේ ප්‍රථම ආරාම පූජාවයි.
    - (4) බුදුන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ධර්ම දේශනාව පැවැත්වීමයි.
  04. බුදු දහමට අනුව බෞද්ධයකු විමේ පළමු පියවර වන්නේ තෙරුවන් සරණ යාමයි. ඒ අනුව ශ්‍රද්ධාව යනු,
    - (1) පංච ශීලය නිවැරදිව සමාදන් වීමයි.
    - (2) තෙරුවන් ගුණ දැන ඇති කර ගන්නා පැහැදීමයි.
    - (3) බුදුන් වහන්සේ පිළිබඳව ඇති කර ගන්නා භක්තියයි.
    - (4) බුදු දහම පිළිබඳව ගැඹුරු අවබෝධයයි.
  05. බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු කෙලෙසුන් දුරු කළ හෙයින් ද රහසින්වත් පවී නොකළ හෙයින් ද සියලු ම පූජාවන් ලැබීමට සුදුසු වූ හෙයින් ද උන් වහන්සේ,
    - (1) අරහං නම් වූ සේක.
    - (2) සම්බුද්ධ නම් වූ සේක.
    - (3) සුගතො නම් වූ සේක.
    - (4) ලෝක විදු නම් වූ සේක.

06. ගුරුඵගෝමී පඨවරයා විසින් රචනා කරන ලද "අමාවතූර" නම් සාහිත්‍ය කෘතියට පදනම් වූයේ,
 (1) නව අරහාදී බුදු ගුණයයි. (2) පූර්ව ධර්ම සාරථී බුදු ගුණයයි.
 (3) අරහං යන බුදු ගුණයයි. (4) ත්‍රිවිධ රත්නය සතු ගුණයයි.
07. පාසල් අධ්‍යාපනය අතර මගදී කඩා කප්පල් කරගත් සෝමදාස මළ පොතේ අකුරක් නොදන්නෙකි. එහෙත් ඔහු අන් අය ඉදිරියේ හැසිරීම කපාබහ සියල්ල දත් උගතෙකු ලෙසය. බුදු දහම අනුව මොහු,
 (1) රාග වර්තයකි. (2) ද්වේෂ වර්තයකි
 (3) මෝහ වර්තයකි. (4) බුද්ධි වර්තයකි.
08. බුදු සමයෙහි ප්‍රඥාව වශයෙන් හඳුන්වා ඇත්තේ,
 (1) භාවනා කිරීමෙන් සිත දියුණු කර ගැනීමයි.
 (2) ත්‍රිලක්ෂණ ස්වභාවය නුවණින් අවබෝධ කිරීමයි.
 (3) පොතපත කියවීමෙන් නුවණ දියුණු කර ගැනීමයි.
 (4) ත්‍රිවිධ රත්නය පිළිබඳව ඇති වන යථාර්ථාවබෝධයයි.
09. ඇස කණ ආදී ඉඳුරන්ට රූප ශබ්ද ආදී අරමුණු හමු වූ විට සිතෙහි ඇති වන වින්දනය
 (1) රූපස්කන්ධයයි. (2) වේදනා ස්කන්ධයයි.
 (3) විඤ්ඤාණ ස්කන්ධයයි. (4) පඤ්ඤා ස්කන්ධයයි.
10. කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු දවස සියම් (නායිලන්තය) හික්ෂුන් වහන්සේලා මෙරටට පැමිණ උපසම්පදාව ආරම්භ කරන ලද්දේ,
 (1) රාමඤ්ඤ නිකායයි. (2) අමරපුර නිකායයි.
 (3) සියම් නිකායයි. (4) මාතර නිකායයි.
11. "උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ" යන ධර්ම පද ගාථාව අනුව පුද්ගල දියුණුවට අදාළ වන කරුණු 07 ක් දක්වා ඇත. ඒ අතර පළමුවෙන් දක්වා ඇති උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ යන්නෙන් අදහස් වනුයේ,
 (1) උත්සාහවන්ත බව හා නිවැරදි සිතියෙන් යුතු බවයි.
 (2) උසස් ගුණධර්ම නුවණින් යුතු බවය.
 (3) උත්සාහවන්ත බව සහ සිත දමනය කිරීමයි.
 (4) උසස් ගුණ ධර්ම සහ අප්‍රමාදී ව කටයුතු කිරීමයි.
12. බුදු සමයේ එන වාරිත්‍ර හෙවත් විරමණයට අයත් වන්නේ,
 (1) පංච සීලයයි. (2) සතර සංග්‍රහ වස්තුවයි.
 (3) සතර බ්‍රහ්ම විහරණයයි. (4) සතර අගතියයි.
13. සීගාලෝවාද සූත්‍රයේ එන සදිසා නමස්කාරයට අනුව "යහපත් සිතින් අනුකම්පා කිරීම."
 (1) ගුරුවරයාගෙන් ශිෂ්‍යයාට ඉටුවිය යුතු යුතුකමකි.
 (2) දෙමාපියන්ගෙන් දරුවන්ට ඉටුවිය යුතු යුතුකමකි.
 (3) පෑවිද්දාගෙන් ගිහියාට ඉටුවිය යුතු යුතුකමකි.
 (4) ස්වාමියාගෙන් බිරිඳට ඉටුවිය යුතු යුතුකමකි.
14. මරණාසන්නව වැතිර සිටි මට්ටකුණ්ඩලී බුදුන් වහන්සේ දක උන්වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවාගෙන දෙවිලොව උපත ලැබීමට තරම් වාසනාවන්ත විය. මෙම සිදුවීම විග්‍රහ කිරීමට වඩාත් අදාළ වන්නේ,
 (1) අහෝසි කර්මයයි. (2) ආසන්න කර්මයයි.
 (3) ආචිණ්ණ කර්මයයි. (4) කටත්තා කර්මයයි.

15. තුන්දොර මෙහෙයවා සිදුවන අකුසල් දහයක් දස අකුසල් ලෙස ධර්මයේ විස්තර වෙයි. ඒ අතුරෙන් සිහින් සිදුවන අකුසල කර්මයක් නොවනුයේ,
- (1) ප්‍රාණඝාතයයි. (2) ව්‍යාපාදයයි.
 (3) අභිධ්‍යාවයි. (4) මිත්‍යා දෘෂ්ටියයි.
16. අප මහා බෝසතාණෝ අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව පිරු ආකාරය ප්‍රකට වන ජාතක කථාවකට නිදසුනක් වනුයේ,
- (1) මධ්‍යදේව ජාතකයයි. (2) වට්ටක ජාතකයයි.
 (3) වණ්ණපත ජාතකයයි. (4) තේමිය ජාතකයයි.
17. ලාංකීය දේශගතෙමි ජනතාව සමඟ එක්වී "පරම විඥානාර්ථ" නම් බෞද්ධ සමාගම පිහිටුවීමට මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කරන ලද්දේ,
- (1) අනගාරික ධර්මපාලතුමා ය. (2) මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි ය.
 (3) බ්ලැවැට්ස්කි මැතිනිය ය. (4) මිල්කොට්තුමා ය.
18. ත්‍රිවිධ ශික්‍ෂාවකින් යුක්ත වූ නිවන් මගෙහි පළමු පියවර වන "සීලය" යන්නෙහි නිවැරදි අර්ථය වනුයේ,
- (1) සිත කය වචන යන තුන් දොරේ සංවරයයි. (2) සිත සහ කයෙහි සංවරයයි.
 (3) කය සහ වචනයෙහි සංවරයයි. (4) සිත සහ වචනයෙහි සංවරයයි.
19. ගිහියෙකු විසින් පිළිපැදිය යුතු නිත්‍ය සීලය ලෙස බුදු සමයෙහි විස්තර වනුයේ,
- (1) පංච සීලයයි. (2) අට සීලයයි.
 (3) දස සීලයයි. (4) අධි සීලයයි.
20. "ස්වාමීනි අපි පස්කම් සුව අනුභව කරමින් අඹු දරුවන් පෝෂණය කරමින් වාසය කරමු. කසී රට සුවඳ සඳුන් පරිභෝග කරමු. රන් රිදී මසු කහවණු ඉවසමු. අපිට හිතසුව පිණිස සුදුසු ධර්මයක් දේශනා කරන සේක්වා" යනුවෙන් බුදුන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටියේ,
- (1) කාලාම වැසියන් ය. (2) සිඟාලසිටු පුත්‍රයා ය.
 (3) දීඝජාණු කෝලිය සිටු පුත්‍රයා ය. (4) කොසොල් රජතුමා ය.
21. අන් කවර ආගමකවත් නැති සිතීමේ හා විමසීමේ නිදහස අවධාරණය කරන ප්‍රධානතම බෞද්ධ මූලාශ්‍රය වන්නේ,
- (1) සිඟාලෝවාද සූත්‍රයයි. (2) ව්‍යග්ගපජ්ජ සූත්‍රයයි.
 (3) දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයයි. (4) කාලාම සූත්‍රයයි.
22. මහින්දාගමනයෙන් ගොඩනැගුණු ලාංකික සංස්කෘතිය තුළ බෞද්ධ අනන්‍යතාව ප්‍රකට නොකරන කරුණ වනුයේ,
- (1) වෘක්ෂ වන්දනය බෝධි වන්දනයක් බවට පත්වීම.
 (2) මළවුන් වන්දනය වෙනුවට මළවුන්ට පිංදීමක් බවට පත්වීම.
 (3) බුද්ධ වන්දනය හා දේව වන්දනය සමාන ලෙස සැලකීම.
 (4) පර්වත වන්දනය ස්තූප වන්දනයක් බවට පත්වීම.
23. පුද්ගල හෝ සමාජගත දියුණුවට අදාළ නොවන පුද්ගලයා විසින් අනුගමනය නොකළ යුතු ධර්මතා සමූහය,
- (1) අත්තුපනායික ධර්ම නම් වේ. (2) ලෝකාධිපති ධර්ම නම් වේ.
 (3) සමාදාන ධර්ම නම් වේ. (4) විරමණ ධර්ම නම් වේ.

24. "යේ ධම්මා හේතූප්පභවා තේසං හේතුං තථාගතො ආහ" යන ගාථා පාඨයෙන් විස්තර වන ධර්ම කරුණ වනුයේ,
 (1) ත්‍රිලක්ෂණයයි. (2) පටිච්ච සමුප්පාදයයි.
 (3) අරි අට්ඨි මගයි. (4) චතුරාර්ය සත්‍යයයි.
25. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය අනුව ඉපදීම, මරණය, ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීම, අප්‍රියයන් හා එක්වීම මෙන්ම පංච උපාදානස්ඛන්ධය දුකකි. මෙහි එන පංච උපාදාන යනුවෙන් අර්ථවත් වනුයේ,
 (1) පස්පච්ච වලට ඇබ්බැහි වීමයි. (2) පංචස්කන්ධය පිළිබඳව තද බැඳීමයි.
 (3) පංච ඉන්ද්‍රියන් පිනවීමයි. (4) තණ්හාවෙන් යුතු වීමයි.
26. ඇතෙකු සහ වදුරෙකුගේ උපස්ථාන ලබමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ සිය කාලය ගත කරුණු ලැබුවේ,
 (1) පාරිලෙය්‍ය වනය තුළයි. (2) මහී ගංගා තීරය අසලයි.
 (3) ගන්ගරා පොකුණ අසලයි. (4) ජීවක අඹ උයන තුළයි.
27. සෑම කල්හි ම මනා සිහියෙන් යුතුව පමණ දැන ආහාර ගන්නා මිනිසුන්ගේ දුක් වේදනා නැති වන බව පවසමින් ආහාර පරිභෝජනය සම්බන්ධයෙන් බුදුරජුන් උපදෙස් දුන්නේ,
 (1) බිම්බිසාර රජුට ය. (2) කොසොල් රජුට ය.
 (3) අණේපිඬු සිටුතුමාට ය. (4) ධනංජය සිටුතුමාට ය.
28. සිවුවන රේච්චාදී සංගායනාව ලෙස සඳහන් වන මාතලේ අළුවිහාර සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ,
 (1) දේවානම්පියතිස්ස රජු සමය තුළයි. (2) දුටුගැමුණු රජු සමය තුළයි.
 (3) වලගම්බා රජු සමය තුළයි. (4) මහසෙන් රජු සමය තුළයි.
29. සෑම අතින්ම ධාර්මික ජීවිතයක් ගත කල ධර්මදාස මහතා තමා මෙන්ම ධාර්මික ජීවිතයක් ගත කරන ලෙස අන්‍යන්ට ද උපදෙස් දුන්නේ ය. ඔහු තුළ වූ මෙම යහගුණය,
 (1) මෙමුත්ති නම් වේ. (2) කරුණාව නම් වේ.
 (3) උපේක්ෂාව නම් වේ. (4) අර්ථවරියා නම් වේ.
30. බුදුරජාණන් වහන්සේ සතු වූ ත්‍රිවිද්‍යා ඥාන අතර එන සත්ත්වයාගේ සසර ඉපදෙන හා මිය යන ස්වභාවයන් දක්නා නුවණ,
 (1) පුබ්බේ නිවාසානුස්සති ඥානයයි. (2) චුතුපපාත ඥානයයි.
 (3) ආසවකිය ඥානයයි. (4) සර්වඥානා ඥානයයි.
31. කර්මය හා කර්ම විපාකය පැහැදිලි කරමින් බුදුරජුන් දේශනා කළ චුල්ලකම්ම විභංග සූත්‍රය අනුව ප්‍රාණසාත ආදී අකුසල් කරන්නා,
 (1) අඩු වයසින් මිය යයි. (2) බොහෝ ආබාධ සහිතව උපදී.
 (3) දුර්වර්ණ ව උපදී. (4) පහත් කුලවල උපදී.
32. බෞද්ධ හේතූඵලවාදී දහම අනුලෝම විග්‍රහයන්ට අනුව "අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා" යනු
 (1) අවිද්‍යාව හේතු කරගෙන ප්‍රතිසන්ධි සිත පහළ වන බවයි.
 (2) අවිද්‍යාව හේතු කරගෙන පංචස්කන්ධය පහළ වන බවයි.
 (3) අවිද්‍යාව හේතු කරගෙන කුසල් අකුසල් රැස් කරන බවයි.
 (4) අවිද්‍යාව හේතු කරගෙන ස්පර්ශය ඇති වන බවයි.

REFERENCE ONLY

2016-07-20

<p>මිගමුව අධ්‍යාපන කලාපය දෙවන වාර ඇගයීම - 2016 බුද්ධ ධර්මය I, II</p>	
<p>විභාග අංකය: .....</p>	
<p>I ශ්‍රේණිය</p>	<p>II කොටස</p>

ලපදෙස්

• පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න 05 කට පිළිතුරු සපයන්න.

01. i. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ නව අරහාදී බුදුගුණ අතර එන පුරිස ධම්ම සාරථී ගුණය හා සම්බන්ධ නිදසුන් 02ක් ගෙන හැර දක්වන්න.
- ii. සිත කිලිටි කරන නිවන් මග අහුරන පංච නීවරණ ධර්ම අතුරෙන් 02ක් නම් කරන්න.
- iii. බුද්ධ දේශනාවට අනුව සත්ත්වයා යනු පංචස්කන්ධයක එකතුවකි. එකී පංචස්කන්ධය අතුරෙන් 02ක් නම් කරන්න.
- iv. පාරමිතා ධර්ම සම්පූර්ණ කළ යුතු තුන්තරා බෝධිය නම් කරන්න.
- v. "චේතනාහං භික්ඛවේ කම්මං වදාමි" යන පාලි පාඨයේ සිංහල අදහස ලියන්න.
- vi. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් කර්මය සහ කර්ම විපාක පැහැදිලි කරමින් දේශනා කළ සූත්‍රය කුමක් ද?
- vii. දුටුගැමුණු රජතුමා විසින් ඉදි කරන ලද ස්තූප 02ක් නම් කරන්න.
- viii. බුදු දහම අනුව විස්තර කොට ඇති සිත කිලිටි කිරීමට හේතුවන අකුසල මූල 03 නම් කරන්න.
- ix. ප්‍රධාන ස්තූප ආකෘති හයෙන් 02ක් නම් කරන්න.
- x. පුද්ගලයාගේ පරිහානිය ඇති කරන සතර අගතියෙන් 02ක් නම් කරන්න.

02. i. පාරමිතාවක් පුරන්තෙකු සතු වන ප්‍රධාන ලක්ෂණ පහකි. ඒ අතුරෙන් 02ක් ගෙනහැර දක්වන්න.
- ii. පාරමිතා ධර්ම පුරන ආකාරය අනුව සෑම පාරමිතාවක් ම කොටස් 03 කට බෙදේ. එම කොටස් 03 නම් කර කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- iii. ඔබේ දිවිමග සරු කර ගැනීමට පාරමිතා ධර්මයන් හි වැදගත්කම එක් පාරමිතාවක් නිදසුන් වශයෙන් ගෙන පහදා දෙන්න.

03. i. බුදු දහමෙහි එන ප්‍රධාන භාවනා ක්‍රම 02ක් නම් කරන්න.
- ii. ඒවා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- iii. ඔබ විසින් දක්වන ලද ඉහත භාවනා ක්‍රම දෙකෙන් එකක් නිදසුන් වශයෙන් ගෙන එමගින් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන මොනවා දැයි විස්තර කරන්න.

04. i. යමෙකු පවි කළහොත් කෙළෙසෙන බවත් පවින් වැළකී සිටියහොත් පිරිසිදු වන බවත් ශුද්ධිය හෝ අශුද්ධිය තමාගෙන් මිස අනුන්ගෙන් ලද නොහැකි බවත් දැක්වෙන ධර්ම පද ගාථාව ලියන්න.
- ii. පිං-පව් යන්න දක්වා ඇති අයුරු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- iii. පුද්ගල ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධර්ම පදයෙන් ලබා දී ඇති උපදෙස් ඇගයීමට ලක් කරන්න.
05. i. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ නම් කරන්න.
- ii. ඒවා කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- iii. සමාජ ජීවිතය උදෙසා සතර බ්‍රහ්ම විහරණ අදාළ වන්නේ දැයි පෙන්වා දෙන්න.
06. i. හේතුඵල දහම අනුව සමාජ ගැටලු විග්‍රහ කර ඇති සූත්‍ර 02ක් නම් කරන්න.
- ii. අනුලෝම පටිච්ච සමුත්පාදය හා ප්‍රතිලෝම පටිච්ච සමුත්පාදය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
- iii. ශිෂ්‍ය ජීවිතයේ දී ඔබ මුහුණ දෙන ගැටලු විසඳා ගැනීමට පටිච්ච සමුත්පාද න්‍යාය අදාළ කරගත හැකි ආකාරය විස්තර කරන්න.
07. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් 02ක් තෝරාගෙන කෙටි සටහන් ලියන්න.
- i. පංච නිවරණ ධර්ම
- ii. කාම තණ්හා
- iii. උච්ඛාන සම්පදා
- iv. තාදී ගුණය